

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

89. Et à Bonziis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

seranuis nitebat. Diis ergo vrbauis aquam negantibus, ad Luzum
itur diei vnus itinere, ex templo Nanhoæ (de cuius magnificentia di-
ctum superius) Sciaocum eius statua portatur; supplicatione, sacrifi-
ciis, & fletu populi, cassis votis rogatus remittitur Luzus Saniorum
sarcasmo excelsatus, quod cæcutiret præ senio; ad miseria communes,
& sardus preces audire non posset. Idololatæ Cincunenses, deorum
suorum pertinaciam mirati scire auent in eos acquid ipsi peccassent,
quod vellent sicitate illa implacabili vindicare; consulto super eo ve-
nifica respondet Deam Conin adustis toties dolentem humeris, ignem
illum aquæ penuria vlcisci. Peculiarem Cincuni cultum habebat hæc
Dea; proin Neophytorum primus ardor ad comburendas illius statuas
proruēbat, eratque hic scapularum dolor, ab igne profectus ob quam
interpretati sunt Ethnici aquam sibi à Dea negari, pœnâque auctoris
multorum in Deam expiaturi iniuriam, in templum Scechiæ confluunt,
cuius ipsi ritum sectabantur; coram idolo in commune iurant de tol-
lendo è viuis Longobardo, eiusque in piscatu animarum strenuo ad-
iutore, Christiano nomine Mario. Cincunum tamen intrepidè aduo-
lat, ne teneros adhuc Christianos destitueret sua ope, quos quidem re-
perit non constantes modo; sed Conin Deam falsè diridentes, quæ agris
irata vbi vitulauerant eam Christiani; nihilo plus aquæ indulgebat cœ-
teris qui nullos habebant Christianos, eius autem responsum ludibrio
fuit etiam Ethnicis cum Patris ingressu obnubilatum cœlum agros im-
bre copiosissimo saturauit. Misit tamen Pater ad eos qui dicerent nihil
obstare quo minus iurato sceleri condictam manum imponerent, sed
dissimularunt barbari homicidæ, se in id fœdus conuenisse; Christia-
ni apertè contestati, esse vnumquemque sui arbitrij, ac iuris in reli-
gione quam mallet capessenda, liberè Ethnicos à se mandarunt: id-
que audentius ab iis dictum quod proximo factò, non ita pridem con-
simili alio fuerant confirmati, cum Quanhiani cœnobij Bonzios ead-
em rabies ad exterminandum Patrem stimulasset. Videbant Bonzij
stragem, suorum Deorum nostris in ædibus fano suo vicinis fieri, vi
& fraude ad nostros ab se amouendos cum nihil egissent; tandem aua-
rissimo homine Sciaocensem naçto Præfecturam, idoneum se naçtos ar-
ticularum putarunt emendi sceleris ab homine venali. Taolius igitur
multarum vrbium in ea Prouincia Gubernator, in fano cœnobij, de
more, populum affatus, concionem absoluerat, cum prouolutus in ge-
nua Præfectus vrbis; lamentabiliter iniurias questus est, diis, & eius
cœnobij Bonziis illatas cum proluxa eorum commendatione; contra
vero acerba declamatione insectatus est impietatem Patrum qui præ-
dicabant Deum occidentis, perorauitque aiens deorum chorum qui
adorabantur in eo fano adesse secum de genibus supplicem, vt Patres
Sciaocæ pellerentur; noluit Deus famulum suum Longobardum su-
spensu iudicij expectatione anxia affligi; sed eo nihil horum sciente,
apologiam nostrorum Taolio inspirauit qua efficacior nequibat à Chri-
stiano

89.
Et à Bonziis.

stiano institui, & vrbis Præfecto, Bonziisque probrosior conclusitque, Patres & Proregum rescriptis, & sumptu proprio in suo habitate, viros esse probatæ virtutis, & doctriinæ, dignos quibus vrbes quæ illis carebant, sedes apud se cupidè deferrent, nedum vt essent possessis priuandi: quod autem sequaces haberent quamplurimos, & potentes amicos, id illos debere vitæ quam agerent integritati eximie, & quæ esset illorum quæ docebant expressissima imago. Veritute Taolius tam confecto ex auditorio ne multi quo spectaret, patrum auctè perspicere, orationis filium in auaritiâ reduxit, quæ sensum euerteteret, & Magistratum ipsorum corruptis animis, venale eius apud illos auctionaretur, nundinatâque damnationes innocentem, ad quorum tutelam Magistratu ornati fuissent, hæc nemo non vidit in vrbis Præfectum recta ire, qui nullo non infortunio, hanc opprobrij publici maculam à se redemptam maluisset. Templo egressus Taolius domum nostram vísit cum nobilitate vniuersa, ipsoque Præfecto, sacellum spectauit, bibliothecam, & si quid præterea Siniis exoticum, addiditque nostrorum laudibus iniquissimo animo se ferre quod vitam eorum innocentem, auderent nihilominus temerarij homines acculare. Magistratum porro tam excelsi gradus, officioso aditu priuatum dignari, tanti fuit, vt vel Regis ipsius consanguineis sat esset, quæ multos consequentes dies tenuit Mandarinorum frequentia Longobardo gratulantiam, nec ei obsequio, licet ictus pudore, defuit Præfectus; sed illic & postmodum Pechini, aut benevolentiam intimam nostris exhibuit, aut dissimulauit offensum animum, certè quidem Bonziji ex eo tempore, illam verecundari iuris emptionem, male æturspiter conciliatam muliere non sunt ausi. Plurimis præter hanc defunctus calumniis, delationibus & tempestatibus Longobardus, inuictum semper ex iis animum, & commodos exitus Deo propitio reportauit. Verum enim vero ingens illum metus tantum non obuiit cum auditum est Sinarum viginti millia inter Philippinas, non bello sed pace ab Hispanis cæsa; de quo aliud non dicam, nisi omnes qui erant in Siniis Europæos terrore percussos vehementi, ne hanc stragem sanguine luerent. Ad hæc eam vlturi Bataui Regi Sinarum spondebant exercitus quibus vastarent Philippinas, vectigalem ei Iaponiam facerent, & Lusitanis Macaum liberarent. Dumtaxat petebant amicos facere cum Siniis sociari, & commerciam sericorum sibi vnus permissu ex quo ipsi duplum, quàm ex Lusitanis solebat percipi deferebant. Cui consequens erat, quod nunc etiam lait Iaponia, vt rei politica panenda fieret Christiana religio; & iam Eunuchus, Fochinensis Præfetes Prouinciæ ab iis erat, libellumque ad Regem super conditionibus tam opimis ardentem dederat; sed Hamum Rex magis sapiens quam auarus non glutiit, ratus, opinor, tantos promissores hoc esse longius amouendos quò plus potentia iactabant, ne ad hostem debilem expellendum admitteretur domum potentior. Libello itaque re-

90
 Sinarum
 postica, &
 promissa re-
 lect.